

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Paraenesis De Eleemosyna

Alardus <Aemstelredamus>

[Köln], 1545

VD16 A 1250

Pauperes non esse conuitijs incessendos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63012)

DE ELEEMOSYNA.

illi iussit: tu autem, non modo non dederis, sed conuictijs turpiter expuleris. huius delicti magnitudinem si facile percipere non potes, considera id in his temporalibus rebus, & tunc ultro intelliges quã atrox facinus commisisti. Nam si famulus tuus ad alium famulum similiter tuum argentum repetiturus, & illi dederis, iussu tuo profectus sit, nec inde solum inanis, uerum etiam omni conuictio, atque contumelia pulsus redierit, dic, quo supplicio famulũ tuum punires, cum te ipsum ab eo contemptum atque spretum censes? pariter ergo de deo etiam cogita. Ipse enim est qui ad nos pauperes mittit, nec nostra, sed dei damus, si quicquam dederimus: quod si non dederimus, uerum etiam iniuria laceratos reperimus, ipse tecum animo uolue, quibus supplicijs, quo fulmine rem dignam egerimus. Hæc omnia (quæso) cogitantes, & linguam domitam, quasi freno teneatis, & omnem illiberalitatem reijciatis, manusque uestras ad misericordiae munera porrigatis. Nec pecunijs solum & rebus nostris, uerum etiam suauitate sermonis consolemur pauperes: hoc enim modo, tam æterna quæ contumeliosis hominibus impendentur, supplicia fugiemus, quàm beatissima illa regna, quæ misericordibus & benignis conferent, adipiscemur, gratia & misericordia domini nostri Iesu Christi, Amen.

Pauperes non esse conuictijs incessendos.

CHrysoftomus sermone 14. in caput 8. epist. ad Romanos: Non enim simpliciter dicit: miseremini, sed induite misericordiam, ut quemad-

DE ELEEMOSYNA:

modum indumentum perpetuo nobiscum est, ita sit
& misericordia. Neque simpliciter dixit, induite mi-
sericordiam, sed uiscera miserationum, ut naturalē
beneuolentiam sequamur. Sed nos contraria magis
facimus. Si quādo accesserit qui uel obulum petat,
confestim uituperamus, obiurgamus, impostorēque
uocamus. Non horres o homo, non erubescis, quod
pro pane, qui petitur, impostorē uocas. Nam etiā si
imposturam is tibi fecerit, nihilominus tamen uel
ob id ipsum, illius misereri debeas, quod fame pre-
mēte, impostoris coactus sit subire personam. Fit
autem hoc nostræ crudelitatis uitio. Quoniam enim
non facile rogantibus dare non festinemus, innume-
ras artes tentare coguntur, quatenus & nostram in-
humanitatem artificiose fallant, & asperitatē emol-
liant. Alioqui uero si petierit argentum aut aurum,
rationem quidem habebunt quæ suspicaris: si uero
pro necessario cibo te accesserit, quid quæso intem-
peste iue philosopharis ac curiose, quæ ad rem non
pertinent, scrutando, otium ac pigritiam obijcis?
Etenim si opus fuerit ista dicere, nobis ipsis certe,
non alijs dicenda sunt. Itaque cum ad deum, pecca-
torum ueniam oraturus accesseris, horum memen-
to uerborum, simulque fatere, iustus esse multo,
ut à deo tibi illa obijciantur, quàm abs te pauperi.
Attamen eiusmodi uerba deus ad te certe nunquā di-
xit, utpote, Abstine, es enim improbo ac impostor,
ecclesiam quidem sedulo uisitas, legesque meas au-
dis, interea tamen in foro, & aurum & concupiscen-
tias tuas, & amicitias, imo simpliciter in summa,
nihil non præceptis meis præfers:

DE E L E E M O S Y N A.

Et nunc quidem humilis appares: postquam uero precationē absolueris, rursus temerarie, crudeliter & inhumaniter ages? Abi ergo, & uide ut post hac me non accesseris. Ista quippe ac istis etiam plura ut audiremus, digni eramus. Veruntamen nunquā tale aliquid obprobrauit, sed & longanimiter agit, & quod sui sunt muneris implet omnia, plus etiam prestat quam nos petamus. Hæc itaque considerantes, pauperati precantium succurramus, nihil curiose scrutantes, etiā si imposturam fecerint. Et nos quippe pariter eiusmodi salute, multam habeat ueniam, benignitatem ac misericordiam, opus habemus. Fieri si quidem nequit, fieri, inquam, nequit, ut aliquando saluemur, si quæ in nobis sunt, diligenter fuerint inquisita: sed necesse erit, ut in uniuersum omnes puniamur ac perdamur. Non efficiamur igitur difficiles adeo aliorum iudices, ne & nobis paræ diligentia subeunda sit pœna. Sunt enim nobis quoque delicta omnem ueniam excedentia. Eorum ergo potissimum misercamur, qui ita peccasse uidentur, ut uenia sint indigni, ut eandem in nobis ipsis in posterum misericordiam præparemus & recondamus. Vt enim magna donemus largiter, nunquam tamen tantam offeremus benignitatem, quali nos apud deum beneuolum ac benignum opus habemus. Quomodo ergo non fuerit absurdum, cum tantæ indigentia sumus obnoxii, si conseruos nostros curiose scrutati, cunctaque aduersum nos ipsos facere uoluerimus? Neque enim dicēs, puto ita conseruum tuum beneficentia tua dignum non esse, quemadmodum beneuolentia. Quisquis enim erga conseruum difficilis fuerit

DE ELEEMOSYNA.

& curiosus, is multo magis deum idē erga se facientem habebit. Ne loquamur igitur contra nos ipsos, sed etiam si propter socordiam & otium, eleemosynam petens accesserit, nihilo tamen minus demus. Et nos quippe multa propter socordiam delinquimus, imo quæ delinquimus omnia, ex socordia sunt. Nec tamen subito deus pœnas à nobis exigit, sed dato pœnitentiæ spatio, per singulos dies & pascit, & instruit ac docet, reliquaque omnia suppeditat, ut & nos hanc ipsius misericordiam amulemur. Gregorius Nazianzenus de pauperum cura oratione 16. Nec tantum delicijs nos immergamus, aut dei clementiam adeo contemnamus, ut pauperibus indignemur, etiam si non confestim ac pariter malitia iram inducat super peccatores, sed potius primam & præcipuam dei legem imitemur, quæ super iustos pluit & iniustos, qui solem suum omnibus pariter oriri finit.

*Aduersus amarulentum pauperum fastidium con-
dulcoratio.*

BASILIIUS in concione ne rebus tēporalibus affixi simus. Si uero astiterit pauper nobis præ fame uix loqui potens, auersamur eum, qui eiusdē nobiscum naturæ est, abominamur, studiose ac festinanter præterimus, tanquam formidantes, ne etiam infelicitatis ipsius ex tardiore gressu participes fiamus. Et si quidem ad terram pronum se inclinauerit, ob calamitatem pudefiens, simulationis artificem ipsum esse dicimus. Si uero cōfidenter, propter grauem famis stimulum, nos aspiciat, impudentem

G V